

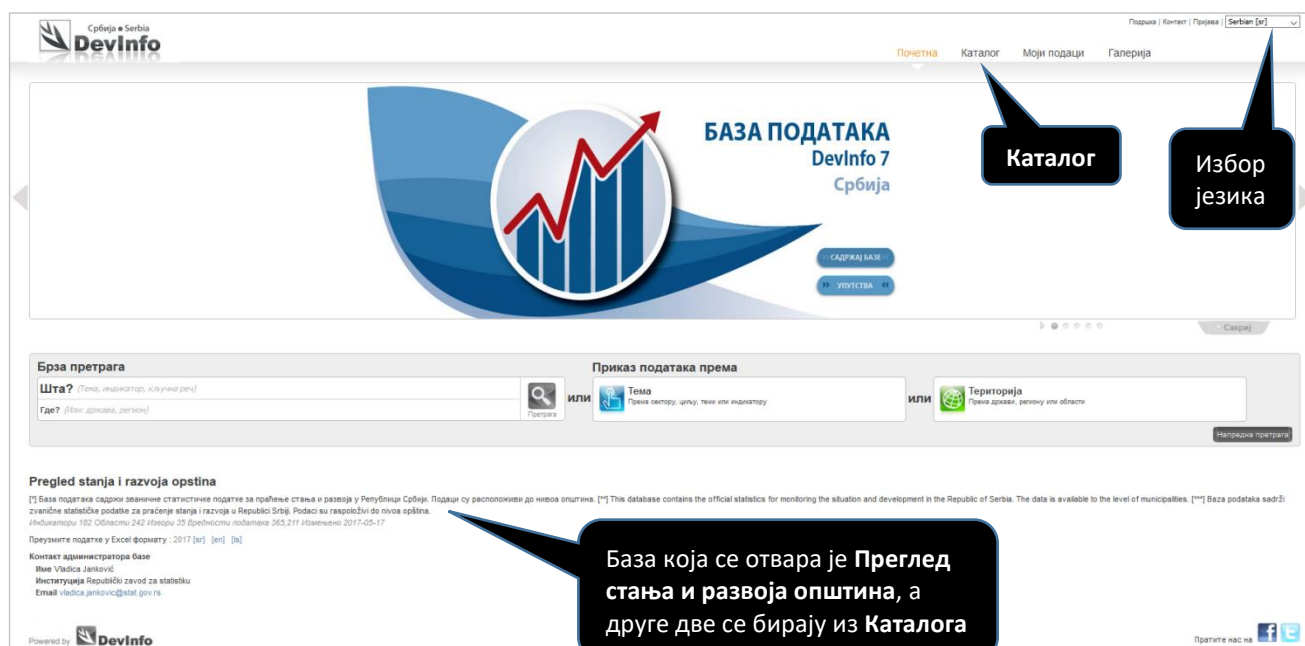
DevInfo 7 Србија

Упутство за коришћење

Увод

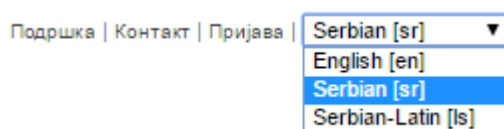
DevInfo 7 Србија је веб апликација (<http://devinfo.stat.gov.rs>) која омогућава претраживање података и креирање табела, графикана и мапа на брз и једноставан начин. Може се користити из следећих веб браузерa: Internet Explorer, Google Chrome, Mozilla Firefox итд.

На сајту постоје три базе података: **Преглед стања и развоја општина, Република Србија** и **Природно кретање становништва**.

Слика 1. Почетна страна DevInfo 7 Србија веб сајта

Све базе су расположиве на српском језику (на ћириличном и латиничном писму) и на енглеском језику. Избор језика / писма базе врши се кликом на горњи десни угао екрана - падајућа листа (слика 2).

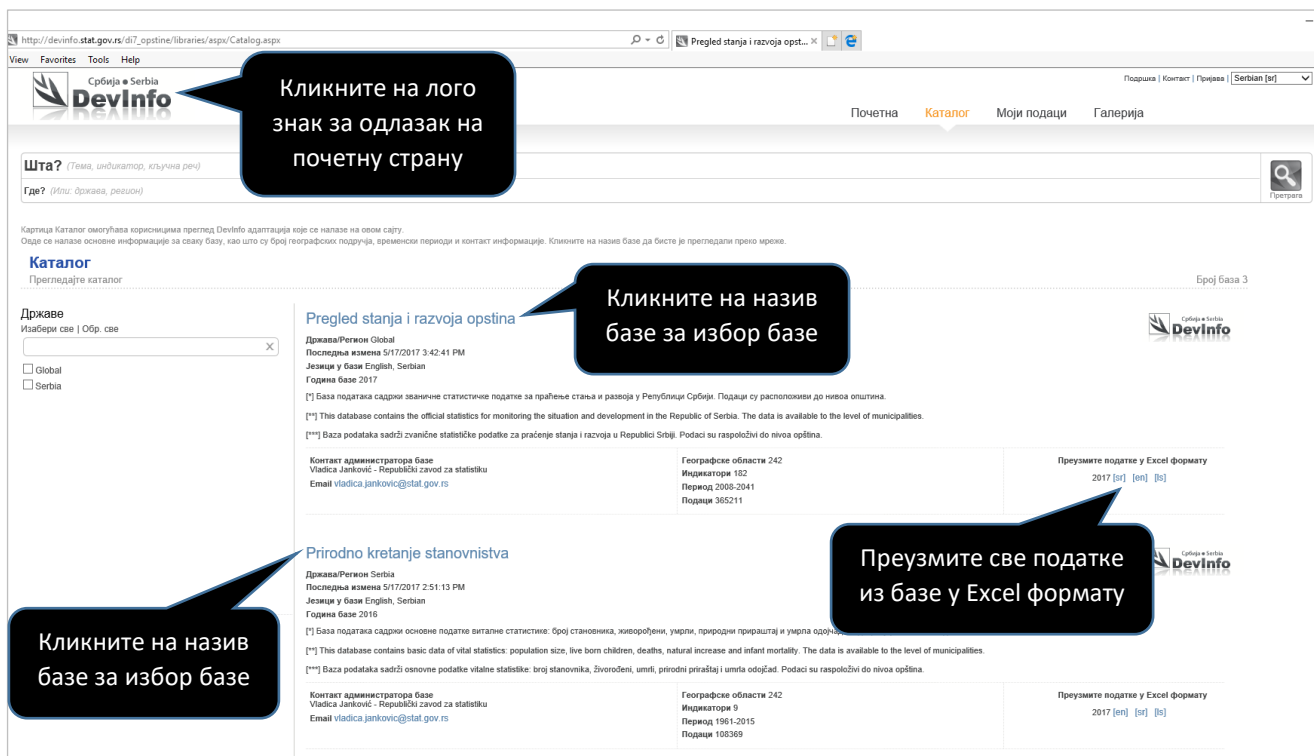

Слика 2. Избор језика

ВАЖНО: Након избора језика треба обавезно променити и тастатуру уз изабрани језик / писмо.

1. Коришћење картице Каталог из менија

Кликом на **Каталог** може се изабрати нека друга база и прочитати основне информације о базама.

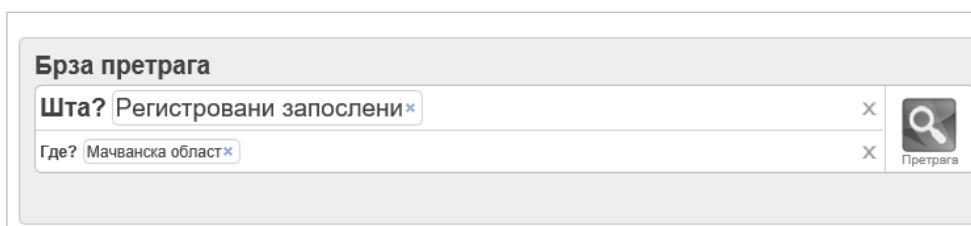

Слика 3. Избор базе из Каталога

Избор базе врши се кликом на назив базе. Сви подаци из базе, у Excel формату, могу се преузети кликом на линкове [sr], [ls] или [en], који се налазе на десном делу екрана испод **Преузмите податке у Excel формату**.

2. Брза претрага података

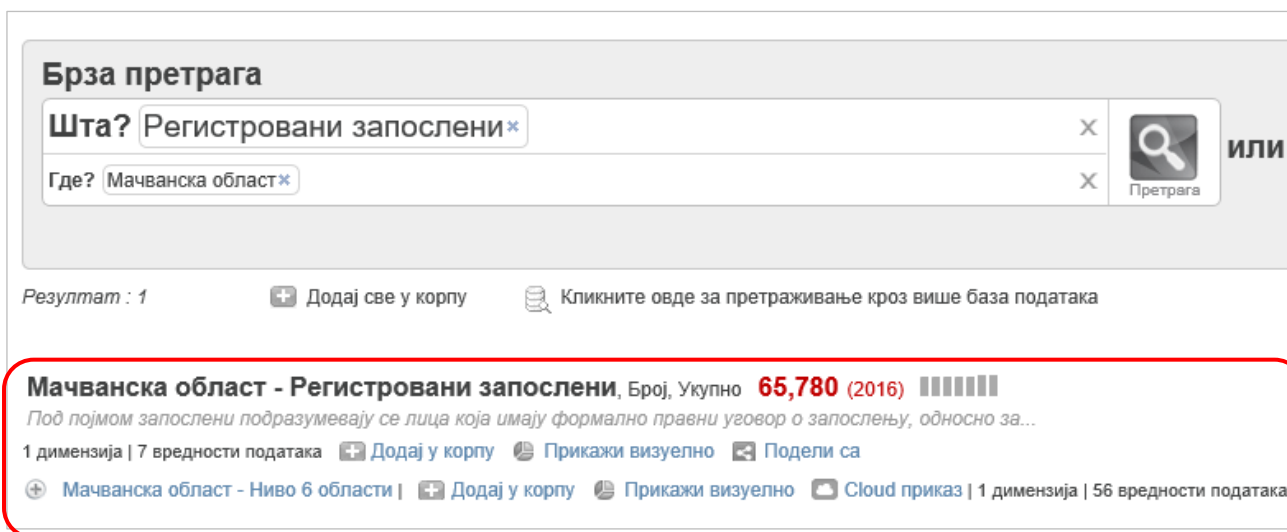
Наједноставнији начин за добијање података из базе је **Брза претрага** (слика 4).

Слика 4. Брза претрага података

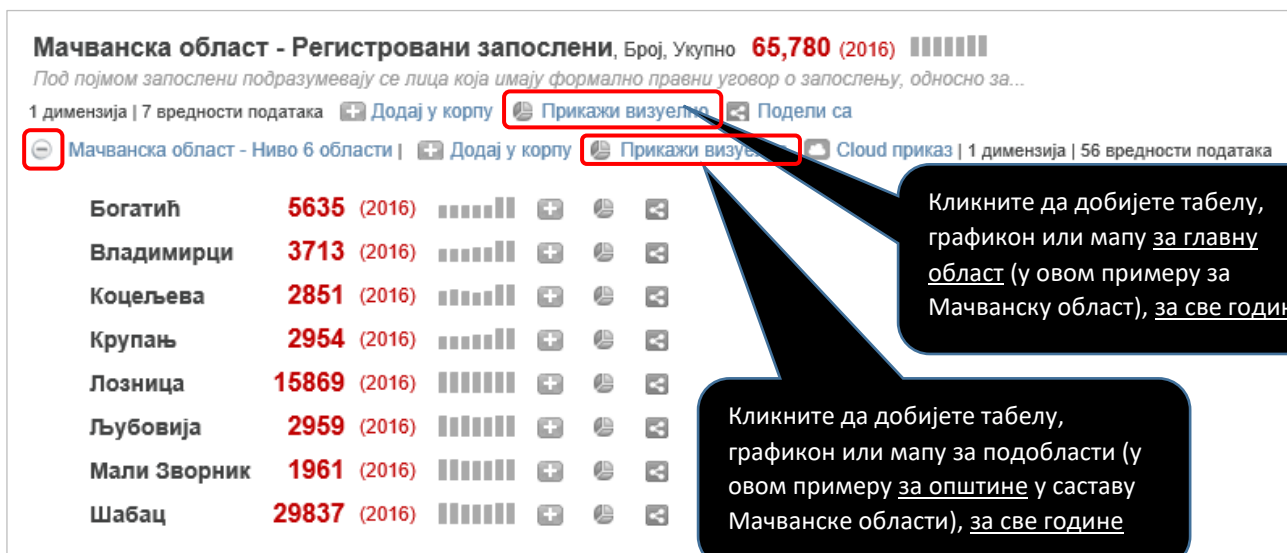
У пољу **Шта?** треба унети кључну реч или назив индикатора за који се траже подаци из базе.

У пољу **Где?** треба укуцати почетно слово општине, области или региона и затим из падајуће листе треба изабрати територију. Затим, кликом на икону **Претрага** добијају се тражени подаци, као на слици 5.

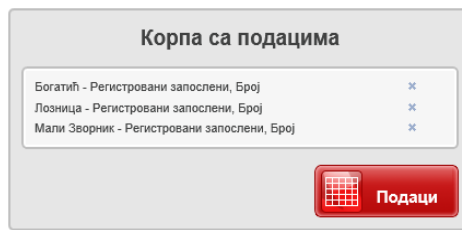
Слика 5. Резултати брзе претраге

Кликом на приказују се подаци и за нижи територијални ниво, као на слици 6.

Слика 6. Детаљни резултати брзе претраге

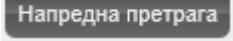
Клик на дугме додаје податке из тог реда у корпу са подацима, а кликом на дугме добијају се табела, графикон или мапа за изабране територије.

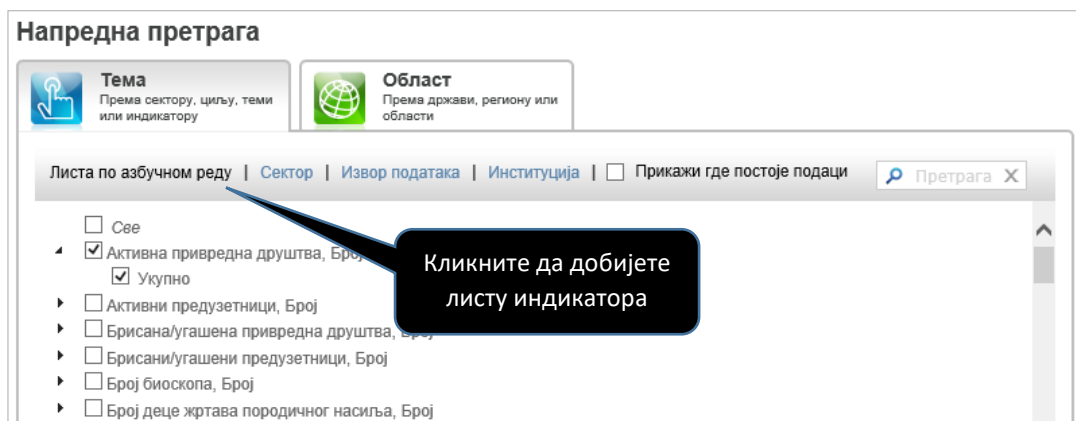
Слика 7. Додавање резултата брзе претраге у корпу са подацима

Кликом на резултате претраге можете послати путем имејла, Facebookа, Twitterа и слично.

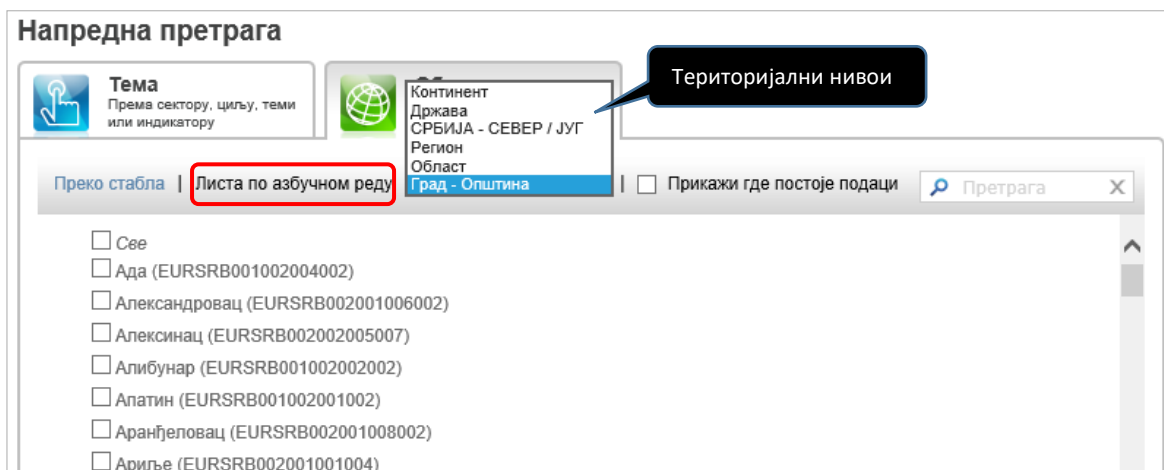
3. Остали начини претраге

За прецизнији избор података треба кликнути на дугме .

Отвара се прозор у коме можете да изаберете и индикатор (картица: **Тема**) и територију (картица: **Област**). Потом, можете кликнути на дугме **Пошаљи** за визуелни приказ података.

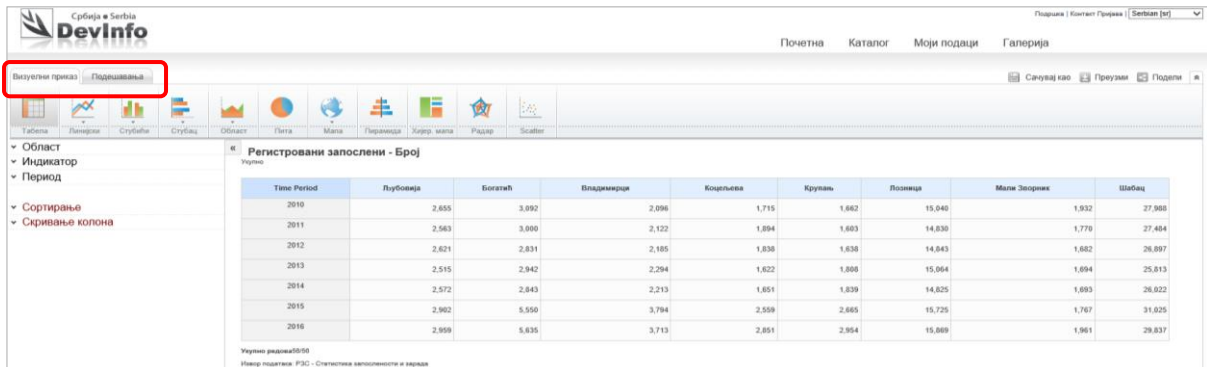
Слика 8. Избор индикатора

Слика 9. Избор територије

4. Визуелизација података

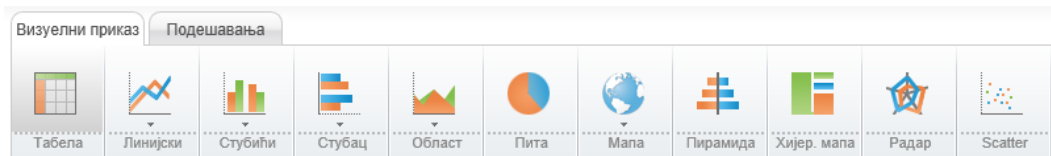
Изабрани подаци могу се даље користити у DevInfo апликацији за визуелизацију података, као на слици 10.

Слика 10. Визуелни приказ података

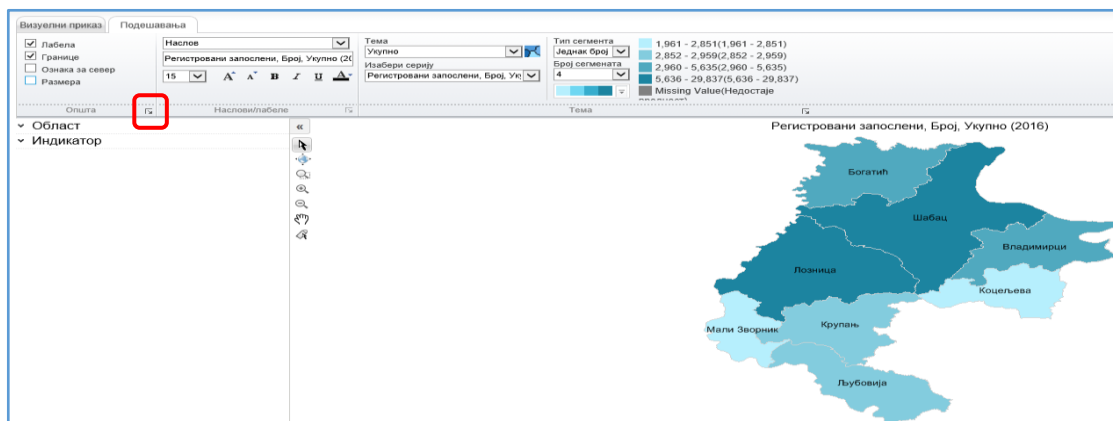
На овом прозору, при самом врху, налазе се две картице: **Визуелни приказ** и **Подешавања**.

На картици **Визуелни приказ** можете бирати један од 11 различитих начина за приказ података - слика 11.

Слика 11. Начини визуелизације података

Кликните на било коју од ових 11 икона да би сте прегледали податке у тој визуелизацији. На пример, клик на икону **Мапа** приказује податке на мапи. За сваки од изабраних начина визуелизације, клик на картицу **Подешавања** нуди опције за додатна подешавања. Тако, код мапе се могу променити боје на мапи, текст у наслову изнад мапе, величине слова, укључити или искључити приказ лабела (назива општина, вредности податка) на мапи и још много тога - слика 12.

Слика 12. Подешавање приказа мапе

Кликом на стрелицу у менију за подешавања, отвара се прозор за детаљнија **Општа** подешавања или подешавања везана за тему (избор других боја, друге године и слично).

У зависности од изабране визуелизације, доступна су и одговарајућа подешавања.

5. Подешавање табеле

Ако је на картици **Подешавања** код табеле укључена опција **Сређивање**, могуће је да се заглавља редова и колона померају на нову локацију унутар табеле. Тако на пример, заглавље **Time Period** се може мишем преместити на позицију **Area** и обратно. На тај начин, на пример, добија се да се године прикажу у колонама, а називи општина у редовима. Исто ово се може директно добити кликом на дугме **Измештање** (редови и колоне ће заменити места).

Клик на заглавље пружа додатне могућности. На пример, могуће је сортирати године (кликом на заглавље **Time Period**) или називе територија (кликом на заглавље **Area**), искључити неке вредности и слично.

Time Period	Area	Губовија	Богатић
2010		2,655	3,092
2011		2,563	3,000
2012		2,621	2,831
2013		2,515	2,942
2014		2,572	2,843
2015		2,902	5,550
2016		2,959	5,635

Слика 13. Подешавање табеле

За сложеније табеле, где је на пример изабрано више индикатора који су дезагрегирани и по полу, онда се на табели налазе и додатни параметри **Indicator**, **Пол** или слично. У панелу који се налази на левом делу екрана може се прецизније подешавати шта ће бити приказано (или се може додати нешто ново или искључити приказ постојећег), сортирати или сакрити приказ неке колоне и слично.

За неке графиконе је важно и како су организовани подаци у табели. На пример за графикон пирамида мора да постоје барем две колоне са подацима у табели, пре избора графикона типа пирамиде.

6. Визуелизација својих података

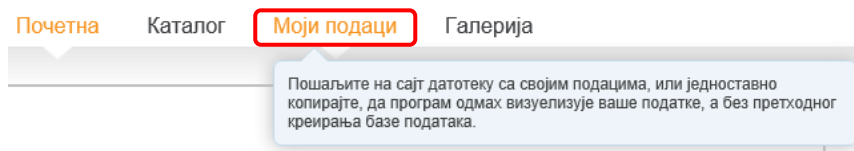
Веб апликација DevInfo омогућава да визуелизујете и своје сопствене податке. То значи да можете на пример да направите мапу од својих података, а не само од оних који постоје у бази.

Опција **Моји подаци** у менију пружа ову могућност. Потребно је да претходно изаберете базу која садржи територије и контуре мапе које желите да добијете у вашој визуелизацији.

У наставку је дат један пример прављења мапе од сопствених података. Изабрана је база **Преглед стања и развоја општина** јер она садржи називе свих општина са мапама. У менију је изабран српски језик ћирилица, јер желимо да направимо мапу **на којој су називи општина на ћирилицу**.

Поступак добијања мапе је следећи:

- 1) Изаберите базу **Преглед стања и развоја општина**
- 2) Изаберите у листи језика **Српски језик ћирилица**, односно Serbian [sr]
- 3) Изаберите у менију опцију **Моји подаци**

- 4) Затим у текстуално поље копирајте своје податке, оне од којих желите да направите мапу. Најједноставнији начин је да то урадите из Excela, копирањем ћелија са подацима и заглављем (обележене жутом бојом) у DevInfo текстуално поље, као на следећој слици. Затим кликните на дугме **Следећа** за одлазак на следећу картицу.

	A	B	C	D	E	F
1						
2	Назив општине	Шифра општине	Година	Мопеди	Мотоцикли	
3	Ваљево	EURSRB002001002001	2015	199	645	
4	Лајковац	EURSRB002001002002	2015	48	48	
5	Љиг	EURSRB002001002003	2015	12	41	
6	Мионица	EURSRB002001002004	2015	15	34	
7	Осечина	EURSRB002001002005	2015	2	30	
8	Уб	EURSRB002001002006	2015	56	67	
9						
10	Извор: Министарство унутрашњих послова					
11	Публикација: Општине и региони у Републици Србији 2016, страна 268					
12						
13						

1. Изаберите датотеку за слање

Пошаљите податке у неком од следећих формата: CSV, DevInfo Data Entry, SDMX-ML.

ИЛИ копирајте табелу са подацима у текстуално поље испод

Садржај првог реда ће се третирати као заглавље колоне

Назив општине	Шифра општине	Година	Мопеди	Мотоцикли
Ваљево	EURSRB002001002001	2015	199	645
Лајковац	EURSRB002001002002	2015	48	48
Љиг	EURSRB002001002003	2015	12	41
Мионица	EURSRB002001002004	2015	15	34
Осечина	EURSRB002001002005	2015	2	30
Уб	EURSRB002001002006	2015	56	67

Претходна

Следећа

- 5) У следећем прозору (корак 2) изаберите да прва колона садржи називе општина, друга шифре, а трећа године, као на слици доле

2. Одредите шифре или називе територија (опционо)

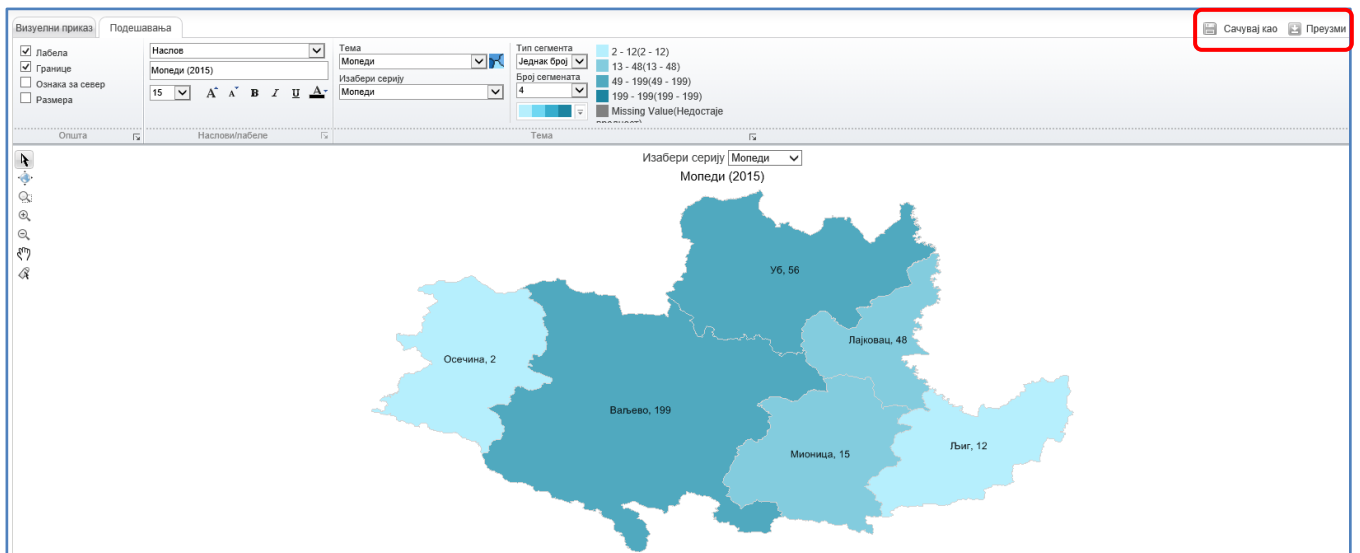
Да бисте од ваших података креирали мапу, подаци морају да буду повезани са шифрама за територије у бази података. Да бисте повезали своје податке, идентификујте колону која садржи шифре територија. Ако ваш сет података не садржи DevInfo шифре територија,

Назив области	Шифра територије	Временски период	-Изаберите-	-Изаберите-
Назив општине	Шифра општине	Година	Мопеди	Мотоцикли
1 Ваљево	EURSRB002001002001	2015	199	645
2 Лајковац	EURSRB002001002002	2015	48	48
3 Љиг	EURSRB002001002003	2015	12	41
4 Мионица	EURSRB002001002004	2015	15	34
5 Осечина	EURSRB002001002005	2015	2	30
...
Уб	EURSRB002001002006	2015	56	67

Претходна

Следећа

Кликом на дугме **Следећа** добијате мапу од ваших података. Кликом на друге начине визуелизације можете да прегледате како подаци изгледају на пример у табели, стубичастом графикану, хијерархијској мапи и слично.

6. Добијену мапу можете да сачувате у галерији или да је преузмете у виду Excel датоте или графичке датотеке (слика или KML датотека), бирањем **Сачувај као** или **Преузми**.

Шифре и називе општина можете да преузмете са:

<http://devinfo.stat.gov.rs/diSrbija/diDownload.aspx>

или када из DevInfo веб апликације преузмете Excel табелу коју сте направили, са називима општина и шифрама које су потребне за визуелизацију ваших података.